

NATALIA SZCZUCKA-KUBISZ
O CZYM MARZYMY?
Wiedza i Życie nr 7/1997
Artykuł pochodzi z "Wiedzy i Życia" nr 7/1997

CO DWUDZIESTY POLAK NICZEGO NIE PRAGNIE I NIE MA ŻADNYCH MARZEŃ. TYLE SAMO NIE MYŚLI O SENSIE SWEGO ŻYCIA.

Poszukiwaniem sensu życia zawodowo zajmują się filozofowie. Większość z nas jednak, gdy ma już za sobą **okres niepokoju egzystencjalnych**, jakie niesie młodość i dorastanie, rzadko zadaje sobie pytanie, co jest w życiu najważniejsze.

Jak wynika z badań przeprowadzonych przez Centrum Badania Opinii Społecznej, nad sensem życia zastanawiają się głównie ludzie młodzi, którzy nie ukończyli jeszcze 24 lat - 55% z nich twierdzi, że zdarza się im to często. Do tej grupy należą zwłaszcza bezrobotni - aż 57% osób mających trudności ze znalezieniem pracy zaczyna powątpiewać w sens swego życia. Najczęściej jednak przemyślenia egzystencjalne obecne są w życiu osób głęboko wierzących, oddających się praktykom religijnym kilka razy w tygodniu (61%). Co ciekawe, nad sensem życia rzadziej zastanawiają się osoby z wyższym wykształceniem. Na tego rodzaju przemyślenia nie znajdują czasu również ludzie zapracowani - prywatni przedsiębiorcy oraz robotnicy niewykwalifikowani.

TO, CO NAJWAŻNIEJSZE...

Dla większości z nas najważniejsza jest rodzina (56%). Najbardziej zależy nam na tym, by panowała w niej dobra, pełna miłości atmosfera. Dla co dwudziestego Polaka założenie rodziny **jest jednoznaczne** z odnalezieniem celu życia. Taki sam procent naszego społeczeństwa **deklaruje**, że najważniejsze w życiu jest posiadanie dzieci. Jedna trzecia badanych wśród swych priorytetów na ważnym miejscu stawia dobro dzieci i wnuków.

Również jedna trzecia Polaków za najważniejszą rzecz uważa brak problemów zdrowotnych. Co piąty Polak **odnajduje sens życia w** pracy zawodowej. Co dwudziesty pragnie przede wszystkim znaleźć pracę, 4% uważa, że praca powinna dawać satysfakcję i być zgodna z zainteresowaniami, 2% osób łączy zaś poziom zadowolenia z pracy z wysokością **płynących** z niej **dochodów**.

Co siódmy z nas sensu życia poszukuje wśród wartości egzystencjalnych. Chcielibyśmy zachować **pogodę ducha, zdrowy rozsądek**, chcemy się kształcić, doskonalić, dążyć do celów, jakie sobie wyznaczyliśmy. Dla niektórych ważne jest poczucie samorealizacji, wykorzystanie wszystkich możliwości, jakie życie niesie ze sobą oraz możliwość stwierdzenia, że "niczego się nie żałuje". Są wśród nas ludzie, którzy chcieliby po sobie coś pozostawić, dokonać w życiu czegoś istotnego. Są też tacy, którzy chcą podróżować, dla których ważne jest poczucie wolności. Osoby starsze myślą o **pogodnej "jesieni życia"** czy też spokojnej śmierci "bez cierpienia i kłopotów dla dzieci" lub o godnym pochówku. Co dwudziesty Polak twierdzi, że najważniejsze jest zadowolenie z życia - "godne życie".

Niemal co ósmy Polak przyznaje, że najważniejsze są wartości materialne (13%). O wiele mniej osób na pierwszym miejscu stawia miłość oraz szeroko rozumiane szczęście (jedynie po 5%).

Co dziewiąty pytany przez CBOS twierdził, że o udanym i sensownym życiu decydują wartości moralne. Za najistotniejsze **uznawano** uczciwość, konieczność życia w prawdzie, postępowanie w zgodzie z własnym sumieniem, dobroć dla innych, pomaganie bliźnim, a także poczucie, że jest się komuś potrzebnym. Wśród wartości odnoszących się do sfery sacrum podkreślano znaczenie wiary, **dążenia do zbawienia, przestrzegania dekalogu oraz unikania grzechu**.

Dla 6% Polaków najważniejsze są **wartości dotyczące życia społecznego** - potrzeba spokoju i bezpieczeństwa. Niektórzy z nas chcą, "żeby Polska była silna, wolna i bogata" lub obawiają się wojny w naszym kraju, inni chcieliby, aby na całym świecie panował pokój.

MARZENIA

Nasze marzenia mówią nie tylko o tym, co jest dla nas najważniejsze, ale także, które z tych **pragnień nie są zaspokojone**.

Ponad jedna czwarta Polaków marzy przede wszystkim o dobrym zdrowiu (27%). **Marzenia** jednej piątej **odnoszą się** z kolei do życia rodzinnego oraz dzieci (po 21%). Chcielibyśmy, aby rodzina była szczęśliwa, rozumiejąca się, aby nie było w niej konfliktów oraz by poprawiły się **warunki życia**. Część ludzi marzy między innymi o tym, by założyć rodzinę, znaleźć męża lub żonę, poznać kogoś interesującego.

Wiele pragnień Polaków dotyczy materialnej sfery życia. O pieniądzach, poprawie warunków materialnych, lepszej pracy oraz o domu lub mieszkaniu marzy prawie połowa z nas (43%). Marzymy też o samochodzie lub wygranej w lotto czy też innej grze losowej.

Ważna jest dla nas również praca zawodowa (12%). Chcielibyśmy **otrzymać posadę** lub zmienić pracę na bardziej satysfakcjonującą. Część osób dąży do usamodzielnienia się w tym zakresie - pragnie zostać prywatnym przedsiębiorcą, "**otworzyć jakiś interes**", założyć warsztat czy punkt usługowy.

Niektórzy chcieliby zdobyć wykształcenie lub podróżować. Chcemy, by w kraju i na świecie panował pokój, by Polska miała przed sobą lepszą przyszłość. Kilka procent Polaków marzy przede wszystkim o utrzymaniu wiary katolickiej w rodzinie oraz o tym, by zostać zbawionym. Chcemy, by nasze życie było godne, byśmy mieli więcej czasu dla siebie i mogli rozwijać zainteresowania.

Niespełna 6% Polaków niczego nie pragnie i nie ma żadnych marzeń. Mniej niż 1% "marzy" tylko o tym, "żeby nie było gorzej"...

Materiały pochodzą z komunikatu z badań CBOS: Portret Polaka fraszobliwego - opinie o sensie życia, wartościach życiowych i marzeniach. Warszawa, kwiecień 1997. Tabela pochodzi również z tego komunikatu.